

§ 9 anførte Forslag, af hvilke det første gaaer ud paa, at Ordene i den tredie Linie af andet Afsnit af Udkastet „og af en ligeledes af Ministeriet dertil udnævnt Retsbejant“ skulle udgaae, uden at Noget skulde sættes istedetfor disse Ord, hvortilmod det Forslag, der er anført under Nr. 27, og i Henseende til hvilket fem af de ærede Medlemmer af Thinget have forenet sig med mig, gaaer ud paa istedetfor de nævnte Ord at sætte „en anden, ligeledes af Ministeriet dertil udnævnt sagkyndig Landmand“. Endskjøndt jeg foretrækker det Sidste for Indholdet af Lovudkastet, fordi det forekommer mig at give en langt større Garanti for den Vedkommendes Sagkundskab, saa kan jeg paa den anden Side ikke nægte, at Lovudkastet tildeels, og for ikke uvæsentlige Dele, fyldestgør de Hensyn, hvorpaa jeg ved Afgjørelsen af disse Spørgsmaal lægger Vægt, ligesom jeg paa den anden Side maa erkende, at en Retsbejant har Formodningen for sig om at være dygtigst til at løse de Spørgsmaal i Henseende til det Formelle, som kunne møde. Jeg antydede under denne Sags første Behandling de to Hovedanskuelser, som ledede mig i Henseende til den Maade, hvorpaa jeg seer den Gjenstand, hvorom her er Tale. Den ene gaaer ud paa at tilvejebringe Lighed i Lovgivning; den anden gaaer ud paa at tilvejebringe en Garanti for Retfærdigheden. I første Henseende er det Noget, som ikke lader sig negte, at Lovgivningen om Syns- og Skjønnsforretninger overhovedet gaaer ud paa, at den høiere Instants bestaaer af det dobbelte Antal Medlemmer mod den underordnede, og det er jo et Slags Skjønnsforretning, hvorom her er Tale. Ikke mindre vist er det, at Lovudkastet, som her foreligger, har ordnet den første Instants efter en Tredeling, saaledes at eet Medlem udnævnes af Regjeringen og eet af hver af Parterne, og, vil man altsaa handle i selve Lovudkastets Aand ved at bestemme Bestanddelene af den anden Instants, saa formener jeg, at den samme Tredeling der bør gjøres gjældende, saaledes at et lige Antal Medlemmer af den overordnede Instants bør udgaae deels fra Regjeringen og deels fra hver af Parterne. Dog det er et endnu vigtigere Hensyn ved at ordne et saa-

dant Institut som det, her foreligger, at gøre sig klart, hvilke Garantier der udfordres for saavidt muligt at betrygge et retfærdigt Udsald af Sagen. Thinget vil erindre, at det er et Slags Høiesteret, vi etablere i disse Sager. Det er en Instants, som skal have den endelige Afgjørelse af Parternes Mellemværende, og denne Autoritet dannes paa en særegen Maade, idet den for den største Deel dannes af selve Parterne; men de Parter, der vælge dem, vælge ikke frit, de vælge dem af den Kreds, der dannes af Andre, nemlig af vedkommende Sognesforstanderskaber, og det maa da vist erkjendes, at det til en vis Grad er uvist, hvorledes disse Valg ville falde ud. Det er vistnok allerede uvist efter den nu gjældende Communalanordning, og endnu mere, da man ikke veed, hvortledes de communale Forhold fremtidigt ville blive ordnede. Naar man nu fastholder den Tanke, at der skal dannes et Slags høieste Domstol, en Autoritet, der dommer mellem sammenstødende Interesser, at den for den største Deel dannes ved Parternes Valg, at disse Valg ikke skee frit, men derimod ere bundne til en Kreds, der dannes af Andre, saa synes det mig, at den Tanke ligger nær, at det i Henseende til at betrygge et retfærdigt Udsald, i Henseende til at værne mod Genfærdighed, maatte være ønskeligt, at der i denne Autoritet findes et Element, udvalgt fra en saadan Side, at der i selve dets Oprindelse er en Betyggelse mod Genfærdighed. Holder Regjeringen fast ved det Standpunkt, som en Regjering skal, da skaer den upartisk over Parterne og skal med Upartiskhed gøre Valget af en Formand med Hensyn til de Sager, der foreligge; og naar jeg sammenholder alle disse Betragtninger, saa nødes jeg til den Overbeviisning, at det er et Værn mod Genfærdighed, naar man med Hensyn til den høiere Instants følger de samme Anskuelser, man har vedtaget med Hensyn til den underordnede Instants, og saaledes med Hensyn til den gjennefører den samme Tredeling, som ligger til Grund for den sidstnævnte. Saafremt Thinget maatte finde ikke at kunne billige det Forslag, som Udvalget har stillet under Nr. 26, og derimod maatte foretrække Udkastets Bestemmelse, saa ville, som jeg bemærkede, disse